

RAN-1901190103020001

M.S.W. (Sem. - III) Examination November - 2025

સામુદાયિક સંગઠન

[Total Marks: 50]

સૂચના : / Instructions

- (1) ઉપરોક્ત દર્શાવેલ વિગતો ઉત્તરવહી પર અવશ્ય લખવી.
Fill up strictly the above details on your answer book.
- (2) બધા પ્રશ્નો ફરજિયાત છે.
All questions are compulsory.
- (3) દરેક પ્રશ્નના ગુણ જમણી બાજુએ દર્શાવેલ છે.
Each question marks are indicated at the right side.

Seat No.:

Student's Signature

- પ્ર. 1. નીચે આપેલ પ્રશ્નોના ટૂંકમાં જવાબ લખો. (10)**
1. સમુદાયની કોઈપણ એક વ્યાખ્યા જણાવો.
  2. સમુદાય સંગઠનના સંદર્ભમાં હિતધારકો કોને કહેવાય?
  3. ભારતના સંદર્ભમાં બાળ મજૂરીનો અર્થ જણાવો.
  4. સમુદાય વિકાસ એટલે શું?
  5. શહેરી સમુદાયની કોઈ ચાર લાક્ષણિકતાઓ જણાવો.
- પ્ર. 2. સમુદાય સંગઠનને વ્યાખ્યાયિત કરી સમુદાય સંગઠનના સિધ્ધાંતો સંબંધિત ઉદાહરણોસહ સમજાવો. (13)**
- અથવા**
- પ્ર. 2. ભારતમાં સામુદાયિક વિકાસ માટેના સ્વદેશી અભિગમોનું સવિસ્તાર વર્ણન કરો. (13)**
- પ્ર. 3. સમુદાય સંગઠનના નમૂનાઓની ઉદાહરણોસહ ચર્ચા કરો. (13)**
- અથવા**
- પ્ર. 3. સમાજ કલ્યાણ કાર્યક્રમને વ્યાખ્યાયિત કરી ભારતમાં હાંસિયામાં ધકેલાઈ ગયેલ વર્ગો માટેના સમાજ કલ્યાણ કાર્યક્રમોની ચર્ચા કરો. (13)**
- પ્ર. 4. સમુદાયની સમસ્યાઓને ઓળખવા માટેની પદ્ધતિઓ યોગ્ય ઉદાહરણોસહ સમજાવો. (14)**
- અથવા**
- પ્ર. 4. નીચેની ટૂંકનોંધો લખો. (7+7=14)**
1. સમુદાય સંગઠનના કાર્યક્ષેત્રો (Scopes)
  2. સમુદાય સંગઠનના કૌશલ્યો અને તકનીકો

ENGLISH VERSION

- Q. 1. Write short answers of the following: (10)**
1. Write down any one definition of community.
  2. Who are called stakeholders in the context of community organisation?
  3. Give the meaning of child labour in Indian context.
  4. What is community development?
  5. Write down any four characteristics of urban community.

Q. 2. Define community organisation and explain its principles with relevant examples (13)

OR

Q. 2. Describe the indigenous approaches towards community development in India. (13)

Q. 3. Explain the models of community organisation with examples. (13)

OR

Q. 3. Define social welfare programmes and discuss the social welfare programmes for marginalised groups in India. (13)

Q. 4. Explain the methods for identifying community problems, citing suitable examples . (14)

OR

Q. 4. **Write short notes of the following:** (7+7=14)

1. Scopes of community organisation
  2. Skills & Techniques of community organisation
-